XATİRƏ

Düz gecə yarı
qalxdı yuxudan.
Oyuncaqları
istədi şeytan:
– Qazım hardadı?
– Qazın yatıbdı.
– Quzum hardadı?
– Quzun yatıbdı.
– Əlcəyim hanı?
– Əlcək də yatır.
– Pencəyim hanı?
– Pencək də yatır,
Kəsdi sözünü,
yumdu gözünü,
yatdı Xatirə.
Şirin yuxuya
getdi Xatirə.

1960

DİŞLƏRİ MIRIQ, DÜYMƏSİ QIRIQ, ŞALVARI QISA, QARDAŞIM İSA

Xanım izahat verir,
şəkil çəkib ad verir:
– Bu, qardaşım İsadı,
şalvarı çox qısadı.
Dişi düşüb, mırıqdı,
düymələri qırıqdı.
Saçlarını daramaz,
bu, kişiyə yaraşmaz...
"Rəssam" gülür İsaya,
bu şalvarı qısaya.

UŞAQLAR

Uşaqlar küsüşdü,
uşaqlar söyüşdü,
bir az da döyüşdü.
Böyüklər qarışdı,
ürəklər bulandı.
Uşaqlar barışdı,
böyüklər utandı.

1967

HEÇ NƏ İSTƏMƏYƏN QIZ

– Ata, güllü bir corab al,
heç nə daha istəmirəm.
Sən tülkülü bir kitab al,
heç nə daha istəmirəm.
Bir plaş al, iki bayraq,
bir qara zont, bir ağ papaq...
heç nə daha istəmirəm.
– Qızım, özgə nə alım mən?
– Qırmızı lent, yaşıl qələm,
heç nə daha istəmirəm.

1965

HEYKƏL

Oynayırdı, "atışırdı" iki uşaq,
biri bizdən, biri "faşist":
– Taraq-ta-taq!..
Döyüş yeri – gəbə üstü, xalı idi,
Səngərləri – qapıların dalı idi.
tüfəngəlri – xətkeş idi, qələm idi –
qırmızı, ağ,

güllələri-özlərinin səsi idi:
– Taraq-ta-taq!..
"Faşist" vurdu bizimkini,
gizləndi də o, birtəhər.
– Yıxıl! – dedi, yıxılmadı bizim əsgər.
– Faşist vuran heykəl olur,
qəhrəmandı, –
deyib susdu,
heykəl kimi şax dayandı.

1976

YOXA ÇIXAN YEDDİ YAYLIQ DASTANI

Yaylıqlar itdi bir-bir,
Hardadı bəs, kim bilir?!
Bəzənibdi Gəlincik,
gizlənibdi Gəlincik.
Biri: başında örpək,
biri: əynində köynək
biri: belində kəmər,
biri: əlində nəmər,
biri: çiynində şarfdı,
ayağında: corafdı,
saçında: lentdi yaylıq.
Tapıldı yeddi yaylıq.

XANIMIN SƏRGİDƏ İŞTİRAKI

Xanım sərgi düzəldir,
sərgisi nə gözəldir.
Şəkil düzür: birinci –
Leonardo da Vinçi!

Sonra başqa sənətkar:
XANIM,
Tahir və Səttar! –
əsərləri yanaşı.
Təbrik etdim anaşı.

ŞEYTAN QIZ

Yataqda qardaşıyla
qucaqlaşıb yatan qız,
yuxuda qardaşıyla
söyüşür,
ay şeytan qız!

1968

AY XANIM, GƏL OYNAYAQ

– Xa... nım... – deyə sərçələr,
cik-cik edib höccələr.
Göyərçinlər, qumrular,
onu görsə, tanıyar.
Ala pişik xumardı,
işi-gücü tumardı.
Görsə ki, Xanım gəlir, –
tez gərnəşib dikəlir.
Bığlarını yalayır,
quyruğunu bulayır.
Deyə bilmirlər ancaq:
ay Xanım, gəl oynayaq.

"ARI" VƏ "ALI"

Mən deyirəm: Arıdı,
Xanım deyir: Alıdı.
Mən deyirəm: "R" de, "R".
Xanım deyir: "L", "L", "L".
Alı – insandı, insan,
Arı da – balqayıran.
Mən deyirəm: Arıdı,
Xanım deyir: Alıdı.

NAZİM

Nazim anasının
sözünə baxmır.
Anası Nazimin
üzünə baxmır.
Oturub divanda
başıaşağı,
yenə yerlə gedir
qaşı-qabağı.
Nazim, bir söz deyim,
sən mənə inan:
apar zibili at,
barışsın anan.

1980

DÜZ GÖRÜBSƏN, ATACAN

– Ekranda gördüm səni,
sən necə?
Gördün məni?
Divanda?
Harda gördün?

Əlimdə şar da gördün?
Bəs məstan pişiyimiz?
Hardaydıq biz ikimiz?
– Gördüm səni,
hayanda?
Əlində şar, divanda,
Yanında pişiyimiz,
baxırdınız ikiniz,
Nazim güldü mehriban,
– Düz görübsən, atacan.

1980

YUXUDA AĞLATDILAR

Nazim getdi yatmağa,
bal yuxuya batmağa,
yuxularda qaçmağa,
nağıllarda uçmağa.
Məlikməmməd dalınca,
Qorxaq Əhməd dalınca.
Tək səfərə çıxmağa,
qılınc, qalxan taxmağa.
Cırtdan ilə görüşə,
divlər ilə döyüşə.

Oyuncaqlar gəldilər,
yuxusuna girdilər.
Dovşanın qulağı yox,
dəvənin ayağı yox.
Ayı çənəsiz gəlib,
xoruz çarəsiz gəlib,
Atın başı itdədi,
itin başı atdadı.
Kosmonavt çılpaq qalıb,
nə o, nə bu sağ qalıb.

Dovşan dedi: qulaq ver!
dəvə dedi: ayaq ver!
Ayı dedi: çənə tap!
Xoruz dedi: çarə tap!
At başını istədi,
it başını istədi.
Kosmonavt dedi: paltar!
Hamısı dedi: qaytar!!!

Məlikməmməd eşitdi,
Qorxaq Əhməd eşitdi.
Nazimdən küsdü Cırtdan
Divlər buynuzlu gəldi,
küsdü qılınc və qalxan.
sonra toppuzlu gəldi,
Yuxuda ağlatdılar,
Nazimi oyatdılar.

1969

HƏMİN SİNİFDƏ

Nazim içdi çayını,
yedi qoğal payını.
Bir o oldu, bir də mən,
özüm tutdum əlindən.
Çantasını götürdüm,
məktəbəcən ötürdüm.
Daha ikinci sinfə
gedirdi o bu dəfə.
Əlində təzə çiçək,
təzə bant, təzə köynək.

Tamam oldu saat bir,
gördük ki, Nazim gəlir,
Gəldi... bir söz demədi,
Nazim çörək yemədi.

Qucaqladı atası.
– Nə olubdu, qadası?
Köyrəldi o bu sözdən:
– Sinifdə qalmışam mən.
Xəbər pis xəbər oldu,
hamı birtəhər oldu.
– Bütün sinif qalıbdı,
hamı "iki" alıbdı,
– Hamı sinifdə qalmaz,
Nazim, belə şey olmaz.
– Axı, həmin sinifdə
dərs keçdik bu dəfə də?!

1972

NƏZRİN GÖR KİM OLACAQ...

Nəzrin üç yaşındadı,
fikri dağ başındadı.
Nəzrin gör kim olacaq,
Nəzrin həkim olacaq.
Ağ xalat geyinəcək,
Nəriman babasını
görəndə deyinəcək:
dərmanı iç, – deyəcək,
"Bir", "iki", "üç", deyəcək,
güləcək, güldürəcək.

AYSEL, GÜLSEL, İMAMƏT

Aysel, Gülsel, İmamət
Üç bacıdı – qiyamət.
Köynəkləri – bəzəkli,
Lentləri – kəpənəkli,

Corabları qotazlı,
Gülsel – düyməağızlı.
İmamət – Çin gözəli,
Aysel – elin gözəli.
Qaçırlar, oynayırlar,
Həyətdə qaynayırlar.

Atası dedi: gedək,
Qızları çimizdirək.
Gülsel bir az ağladı,
Hamını qabaqladı.
Aysel qaçdı birtəhər
İmaməti gördülər.
-İmamət, qızım, gedək
Evdə çim-çim eyləyək.
Ayseli də aparaq,
Gülseli də aparaq,
Evdə çimin, qayıdaq.
İmamət hönkürdü bərk,
-Ayseli tapın, gedək!
Aysel bağda gizlənib,
Lap qıraqda gizlənib.
Guya heç kimi görmür,
Ayseli tapmaq olmur,
Tapıb aparmaq olmur.
Bibi, nənə çağırır,
Ata yenə çağırır,
Toyuq-cücə çağırır,
Pişik, sərçə çağırır,
Xoruz da quq-qulu-qu, –
Aysel deyir yolboyu.
İmamət hönkürür bərk,
-Ayseli tapın, gedək!

Ayseli axtarırlar,
Tapırlar, aparırlar.

Üçü verib əl-ələ,
Gedirlər gülə-gülə.
Bir-birini sevirlər,
Bacılar sevinirlər.
Aysel, Gülsel, İmamət
Üç bacıdı – qiyamət.

2000

QIZIL LƏLƏK NAĞILI

kalmık xalq nağılı əsasında

Keçmişlərin birində,
yaşayıb kənd yerində
iki dost, iki qonşu:
Xoruzla Tovuzquşu.

Xoruz – bərli-bəzəkli,
Xoruz – ipək lələkli.
Gün çıxanda lələklər
simu-zərdi, simu-zər!
Gün batanda ləloklər,
tutulardı bir qədər.
Ay çıxanda lələklər,
görünərdi təzə-tər.
Ay batanda lələklər
parıldardı bir qədər.

Lələyini görənlər,
bəzəyini görənlər
gözəl Xoruz deyərdi,
Qızıl Xoruz deyərdi.
Budaq üstdə budağı,

evə girsə, otağı,
yerdə yeri bəzərdi,
Xoruz rahat gəzərdi.
Tovuzquşu bir axşam
gəldi: – A qonşu, salam!
Lələklərin təzə-tər,
Mat qalıbdı görənlər.
Bir günlüyə ver, geyim,
Yoxdu başqa bir şeyim.
Bir qonaqlıq var, səhər,
getməsəm, inciyərlər.
Tanıyırsan son məni,
çağır, geciksəm məni.
Xoruz verdi lələyi,
verdi bəri-bəzəyi.
Tovuzquşu bəzəndi,
Altdan-üstdən düzəndi.
Çıxdı çölə-çəmənə,
Baxın, – dedi siz mənə!
Çəmən baxdı vuruldu,
Sular baxdı duruldu.
Yollar baxdı, keç dedi,
Sular – məndən iç dedi.
Kölgə saldı budaqlar,
söyüdlər və iydələr...

Xoruz qalxdı bir səhər,
gözlədi: sabah gələr.
Çağırdı: quq-qulu-qu!..
Gəlmədi Tovuzquşu.
Xoruz qalxdı obaşdan,
sökülməmiş hələ dan.
çağırdı: quq-qulu-qu!..
gəlmədi Tovuzquşu.
Xoruz axşam düşəndə,
hay-haray saldı kəndə,

çağırdı: quq-qulu-qu!..
Gəlmədi Tovuzquşu.

Oldu pipiyi al qan,
indiyəcən o vaxtdan
xoruz hər gün üç dəfə,
səs salır hər tərəfə.
Çağırır: quq-qulu-qu!..
Gəlməyir Tovuzquşu.

1967

Bu da bir zarafat

(Nəğmələr)

FİKİR ELƏMƏ

Emin Sabitoğlu bəstələmişdir

Sən fikir eləmə, gözəldir həyat,
nə qədər mən sağam, fikir eləmə.
Bu gün yanındayam, sabah hardasa,
demə mən uzağam, fikir eləmə.

Sən fikir eləmə, yeri qar alsa,
göyü bulud örtüb dumanlar alsa.
Mən odam-ocağam, fikir eləmə,
yenə yanacağam fikir eləmə.

Sən fikir eləmə heç vaxt dünyada,
mən getsəm, sən qalsan... ayağın altda
onda da torpağam, fikir eləmə,
orda da dayağam, fikir eləmə.

1978

TƏLƏSMƏ

Ramiz Mirişli bəstələmişdir

Dedim mən, sevirəm, dedi sevginən,
dedim qoşa gəzək, dedi tələsmə.
Dedim bağ içidi, dedi seyr elə,
dedim bir gül üzək, dedi tələsmə.

Dedim bir vədə ver, xəyala varma,
dedi zəhmət çəkib özünü yorma.
Dedim, qadan alım, dedi yalvarma,
dedim onda küsək, dedi tələsmə.

Dedim mən aşiqəm al yanağına,
dedi bülbül qonar gül budağına.
Dedim üzük taxım qoy barmağına,
əhdi-peyman kəsək, dedi tələsmə.

1958